

POŽADAVKY K ÚSPĚŠNÉMU ABSOLVOVÁNÍ PŘEDMĚTU „ZÁKLADY FILOZOFIE“

LITERATURA:

Obecná charakteristika předmětu:

Předmět základy filozofie není stěžejním předmětem kinantropologie, nýbrž předmětem, který by měl studenty vybavit těmito základními kompetencemi nezbytnými pro studium na vysoké škole:

- 1) Přibližně se orientovat v dějinách Evropy.
- 2) Uvědomit si myšlenkové vzorce typické pro evropské myšlení.
- 3) Obsáhnout základní výbavu odborných a cizích slov, která jsou dnes již běžnou výbavou každého vysokoškolsky vzdělaného člověka.
- 4) Porozumět psanému textu a dokázat jej krátce charakterizovat.
- 5) Schopnost zařadit historický (filozofický) text do příslušného období a najít souvislosti s teoreticky nabitými znalostmi o daném období.

Literatura:

Povinná

Blecha, I. (1996, 1998, 2000) *Filosofie*. Olomouc: Olomouc.
Kol. autorů, (2002) *Filosofický slovník*, Olomouc: Olomouc.
Gaarder, J. (1996) *Sofin svět*, Košice.

Doporučená

Filozofie:

Störrig, H. J. (1993) *Malé dějiny filozofie*. Praha: Zvon.
Grenz, S. J. (1997) *Úvod do postmodernismu*. Praha: Návrat.
Petříček, M. (1997) *Úvod do současné filozofie*. Praha: Hermann a synové.
Sokol, J. (1998) *Malá filozofie člověka*. Praha: Vyšehrad.
Scruton, R., (2000) *Krátké dějiny novověké filozofie*. Brno: Prrincipal and Barister

Historie:

- Fontana, J. (2001) *Evropa před zrcadlem*. Praha: Lidové noviny.
Vernant, J.-P. (2005) *Řecký člověk a jeho svět*. Praha: Vyšehrad.
Le Goff, J. (1999) *Středověký člověk a jeho svět*. Praha: Vyšehrad.
Garin, E. (2003) *Renesanční člověk a jeho svět*. Praha: Vyšehrad.
Villari, R. (2004) *Barokní člověk a jeho svět*. Praha: Vyšehrad.
Čornej, P. (2002) *Dějiny evropské civilizace*. Praha: Paseka.
Bělina, P. (2002) *Dějiny evropské civilizace II*. Praha: Paseka.

Student může čerpat z jakékoli jiné literatury, ale je zodpovědný za obsah takto nabytých informací. Pokud si student není jistý zdrojem, může jej e-mailem konzultovat s vyučujícím.

Povinný test na pojmy:**Seznam filozofických pojmů:**

ontologie
metafyzika
gnozeologie (epistemologie)
etika
idea (Platón, Descartes)
jsoucno
soud, úsudek
indukce, dedukce
vjem, představa, pojem
metoda
verifikace
falzifikace
transcendentní

Seznam cizích slov:

abnormální
abstrakce
akceptovat
angažovat se
ateismus
báze

bibliografie
demagog
deprivace
deskripce
diachronní
disjunkce
disponovat
dispozice
distribuce
eklektismus
ekologie
ekvivalence
explikace
fenomén (obecně i ve filozofii)
figurace
fikce
fylogeneze
generalizace
gradace
graf
hyperbola (literárně)
homogenní
identické
ikona (sémanticky)
imitovat
klasifikace
klérus
klišé
koherence
konjunkce
kontradikce
korelace
korespondence
kumulovat
latentní
legalizace
lukrativní
machinace
manifestace
objektivní (filozoficky)
ontogeneze

panteismus
paradigma (filozoficky, obecně vědecky)
performance
pojem
pozitivismus
preferovat
primární
profilace
racionalizace
regrese
relativní
sekundární
selekce
sémantika
senzualismus
separovat
simulovat
sociální
socializace (psychologicky, sociologicky)
stabilita
stratifikace
strategie
styl
subjektivní (filozoficky)
substituce
substance
substrát
symbol
synchronní
systém
tautologie
taxonomie
teismus
teorie
terminální
teze
tolerance
variance
znak

Absolvování závěrečného testu.

ZKUŠEBNÍ OKRUHY K ÚKOLŮM A ZÁVĚREČNÉMU TESTU:

Při přípravě na test je nutné okruhy zkontrolovat a konfrontovat s rozšířeným sylabem (viz studijní materiály)!!!

- 1) Časová osa (13. st. př.n. l. – konec 20. st.n.l.)
- 2) Mýtické myšlení (znalost alespoň dvou mýtů, vztah mezi mýtickým a logickým myšlením, eleusinská mystéria)
- 3) Antika (obecně kulturní charakteristika, Platón, Aristotelés a jejich vliv na evropské myšlení)
- 4) Křesťanská filozofie (obecně kulturní charakteristika, Augustinus Aurelius, spor o univerzálie, Tomáš Akvinský, pozdní scholastika, univerzita)
- 5) Renesance (obecně kulturní charakteristika, Francis Bacon, návrat novoplatonismu, de Montaigne)
- 6) Novověký obrat (obecně kulturní charakteristika, Descartes, Locke, Hume)
- 7) Osvícenství (obecně kulturní charakteristika - francouzské, anglické, Kant)
- 9) Myšlení 19. století (moderna, Hegel, historismus, Darwin, Nietzsche, Kierkegaard)

10) Myšlení 20. století (moderna: pragmatismus /James, Dewey/
analytická filozofie /Wittgenstein/, fenomenologie /Husserl, Heidegger/,
existencialismus /Sartre, Camus/, postmoderní filozofie /Foucault, Rorty,
Welsh/)